

Istraživačka Radionica Slobodnih Zidara - V.N.L.S.

SIRIJUS

Internet publikacija - izdanje Velike Nacionalne Lože Srbije

Uređuje: Izdavački odbor V.N.L.S., urednik izdanja: Brat Č.V. Izlazi tromesečno i objavljuje radove braće iz svih radionica.
adresa: V.N.L.S., Staro sajmište bb, Beograd, e-mail: info@mason.org.rs, www.mason.org.rs

Broj:20, Godina V, 15.oktobar.2013 ISSN: 2217-6993

Poštovani čitaoci, siguran sam da vas "jubilarni", 20-ti broj Sirijusa neće razočarati. Nekoliko različitih tekstova od kojih je svaki zanimljiv na svoj način. Brat M.D. iz lože "Mudrost", pripremio je prilog koji zaslužuje da bude obavezno štivo u svakoj slobodnozidarskoj radionici. Saznaćete jako puno interesantnih i važnih činjenica čitajući šta se krije iza naslova "Solsticijum". Brat B.U. starešina nove lože u Šumadiji ustupio nam je tekst svog obraćanja tokom prvog ritualnog rada održanog u Kragujevcu. Saznaćete zašto je ova loža nazvana "Knez Mihailo". Brat Z.P. iz Niša razmišljao je o Velikom Arhitekti i napisao veoma inspirativan esej. 20-ti broj Sirijusa uvodi i jednu novinu. Neki od priloga će u budućnosti biti na Engleskom jeziku. Brat Z.P. je sam preveo svoj esej, pa vam je na raspolaganju i ta verzija. U ložu "Nemanja" je afileovan brat H.K., strani državljanin, koji se pre izvesnog vremena doselio u Srbiju. On je priložio dva teksta na Engleskom. Braća iz Bugarske i Rumunije sa kojima saradujemo su obećala da će uskoro i oni poslati svoje priloge, tako da se otvara mogućnost da Sirijus dobije jedan novi kvalitet. Videćemo...

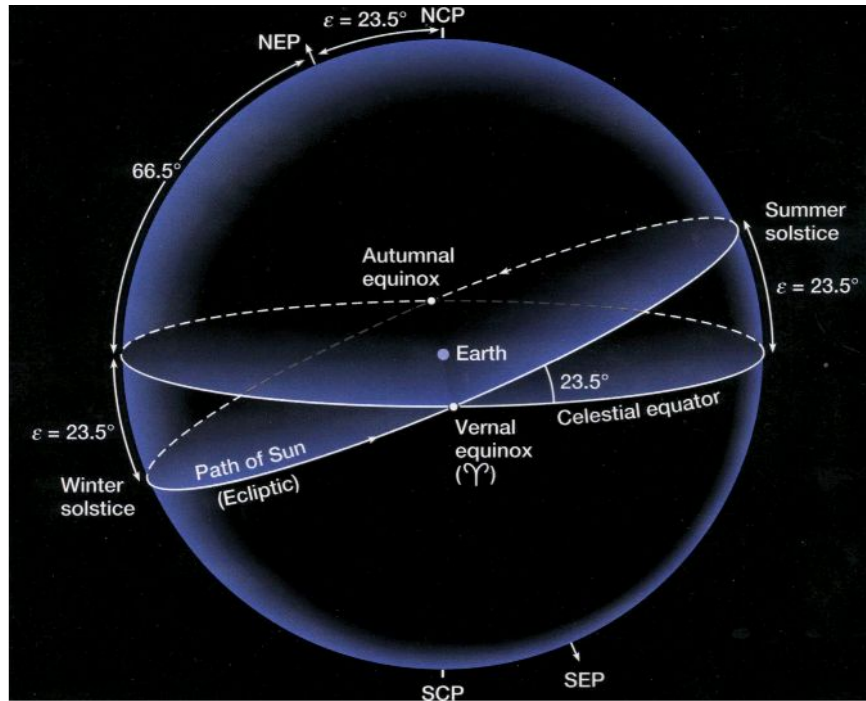
Sadržaj:

■ Solsticijum	2
■ Knez Mihailo kao vizija slobodnih zidara	8
■ Veliki Arhitekta Svih Svetova	10
■ The Great Architect Of The Universe	12
■ The Dead Sea and "The Widow's Bag"	14
■ The Secret of the DEATH of Hiram Abiff - Third Degree of Freemasonry	15

СОЛСТИЦИЈУМ

Колику радост уме да причини само једна звезда, певао је Драган Драгојловић. То се нарочито може рећи за Његошеву «Дневну звезду», нама најближу и најдражу – Сунце. Захваљујући његовим топлим зрацима постоји живот на Земљи и стари народи су га обожавали посматрајући га као веома моћног и важног бога. Посебно је на легенде и

коме Сунце излази и највећа висина на небу до које се уздигне. Дању се звезде не виде, али ако ноћно обртање небеске сфере продужимо у мислима и на дневне сате и пратимо положај Сунца на њој, видећемо да се оно у току године креће по једном кругу, названом еклиптика, који је некада пролазио кроз 12 сазвежђа а данас кроз 13. Појас што

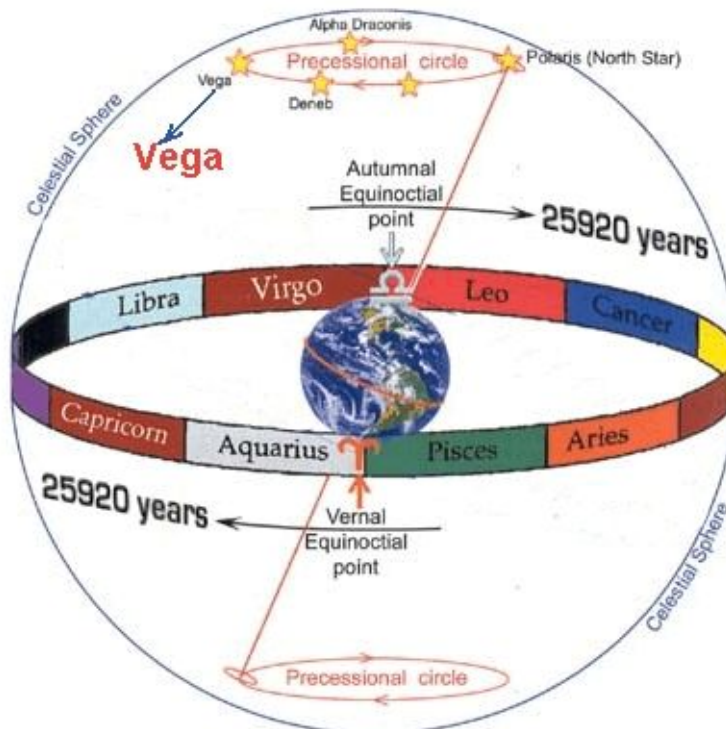
Слика 1. Еклиптика, небески екватор и положаји летњег и зимског солстицијума и тачака пролећне и јесење равнодневице на путањи Сунца кроз сазвежђа Зодијака.

схватања старих народа утицало опадање његове моћи, односно скраћивање трајања дана у једној половини године, од лета до зиме, и обнова снаге у другој. То је довело до митова о божанству кога убијају а оно затим васкрсава, као што је то Озирис у Египту или Дионизије у старој Грчкој, као и до ритуалних мистерија њима посвећених, где иницијант проживљава причу о смрти и устајању из мртвих у нови живот.

Промене у трајању дана настају због кретања Земље око Сунца али са наше планете, чини се да да је она непокретна док се око ње Сунце окрене за 24 сата, а током године, ми не примећујемо да Земља мења свој положај на путањи око њега, него нам се чини да се из дана у дан помера место на

их она чине стари Грци су назвали Зодијак. Круг по коме се током године креће Сунце - еклиптика, нагнут је у односу на небески екватор, велики круг који дели северну и јужну небеску полулопту, управо због нагиба Земљине осе.

Ако посматрамо годишњу путању Сунца кроз сазвежђа, односно еклиптику, можемо да уочимо четири карактеристичне тачке. Две у којима еклиптика сече небески екватор називају се еквинокцији или тачке равнодневице јер су тада трајања ноћи и дана једнаки а тачке када је Сунце најсеверније и најјужније од небеског екватора одговарају солстицијумима или сунцостајима, пошто нам се тада, у току неколико дана, чини да је Сунце у локално подне увек на истом месту.

Слика 2. Прецесија Земљине осе

Да би у потпуности схватили годишње кретање Сунца кроз сазвежђа Зодијака, треба да уочимо разлику између данашњих сазвежђа, чије су границе одређене конвенцијом и не деле еклиптику на 12 једнаких делова, и античког Зодијака, кога данас користе астролози, а подељен је на 12 знакова од по 30 степени који носе имена сазвежђа, а одговарају кретању Сунца не данас, него у време пре две хиљаде и више

година. Наиме Земља се на своме путу око Сунца понаша као чигра која се споро врти, клатећи се тако да њена оса описује површину купе. Ова појава зове се прецесија, и услед ње, Сунце сваке године сече небески екватор у тачци која је померена мало уназад у односу на ону од претходне. Мада се тачка пролећне равнодневице уствари креће уназад, нама се привидно чини да се звезде померају унапред што се описује називом

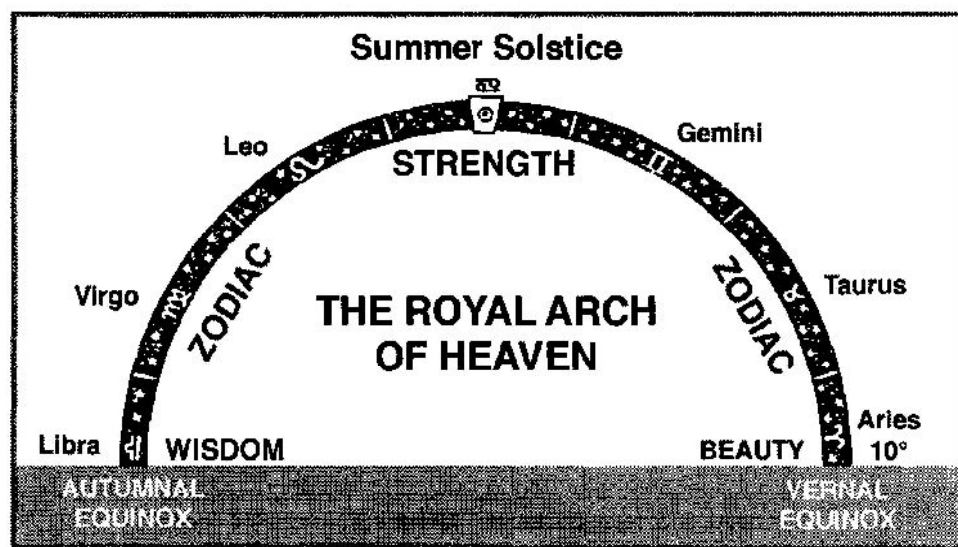

Слика 3. Положај Ракове и Јарчеве обратнице.

прецесија. Због тога је некада тачка пролећне равнодневице, када се Сунце 21 марта налази у тачци где еклиптика сече набески екватор, била у сазвежђу Овна а данас је у Рибама. За астрологе, она је и данас у знаку Овна. После тог датума, дан постаје све дужи, природа се буди а снага Сунца јача. Осим тога оно прелази на северну небеску полулопту и сваки дан у локално подне пење се све више изнад екватора. Када је у знаку Рака, 21. јуна, Сунце достиже највишу тачку северно од небеског екватора и дан је најдужи. Оно је у пуној снази и величанствености. На Земљи, како се удаљавамо од екватора, све је мање дана када у локално подне Сунце буде у зениту. Географска ширина на којој је Сунце ту само једног дана, 21. јуна, када је летњи солстицијум, назива се Ракова обратница. Северно од те географске ширине оно никада не доспе у зенит, што је на пример случај код нас. После летњег солстицијума, 21. јуна, дан постаје све краћи а Сунце је у локално подне све ближе небеском екватору, док га 23. септембра, на дан јесење равнодневице, када се налази у знаку Ваге, не пресече и после тога је сваким даном у локално подне све јужније од њега. На дан зимског солстицијума, 21. децембра оно је у подне најјужније а дан је најкраћи. Ноћ је најдужа а природа окована зимом, лежи мртва. Сунце је у знаку Јарца па се најјужнија географска

ширина на којој се само тог дана види у зениту назива Јарчева обратница. После тога дани постају све дужи и дужи.

Симболика солстицијума занимљива је и по томе што се не поклапа са уобичајеним представама о годишњем добу коме припада. Солстицијум када почиње зима, уствари отвара узлазни, а летњи силазни део годишњег циклуса. Ово се у грчко-римској симболици представља као солстицијалне двери, које почетком лета уводе у фазу смањивања дана а почетком зиме у период поновног јачања сунчевог утицаја. И код Питагорејаца зимски солстицијум одговара вратима богова и људи. У Хришћанству се за солстицијуме везују летњи и зимски празник Светог Јована. Исус Христ је рођен на зимски а Св. Јован Крститељ на летњи солстицијум па је са тим у вези стих из Јеванђеља: «Он мора расти а ја се умањивати» (Јован: 3,30). Два велика масонска празника су Св. Јован Крститељ и Св. Јован Јеванђелист, на чијем Јеванђељу се отвара масонска Света књига закона, који по католичком календару падају 24 јуна и 27 децембра али њихово порекло води до летњег и зимског солстицијума, 21. јуна и 21. децембра. Услед варијација у календару данас су празници када католици славе летњег и зимског Јована, који су рођени на одговарајуће солстицијуме, мало померени

THE ROYAL ARCH

Слика 4, Краљевски небески лук (Robert Brown: Stellar Theology and Masonic Astronomy, str. 69).

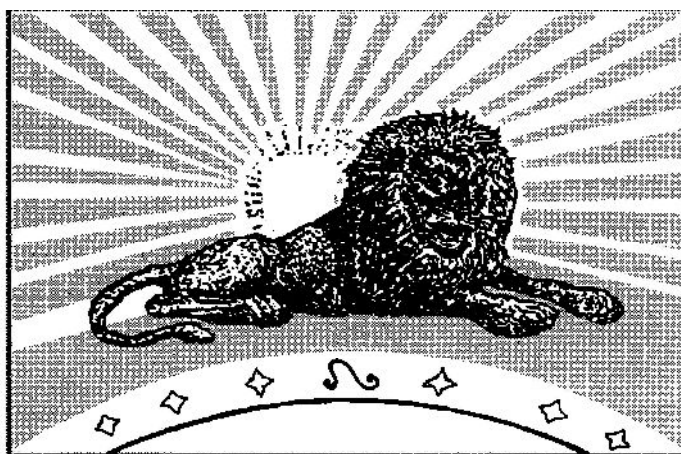
у односу на природу. Стари народи су као велике празнике славили ова два догађаја, пошто летњи сунцостај означава да се Сунце уздигло до највеће снаге и сјаја, а зимски је почетак његовог повратка на север небеске сфере, ка тачки пролећне равнодневице. Сматрало се да је тада Сунце поново рођено. Грчки мислилац Макробије каже да је тада дан најкраћи и бог изгледа као слабашно дете. Ако посматрамо положаје Сунца у локално подне од пролећне до јесење равнодневице, када је оно на северној небеској сфери, та путања описује лук који се назива Краљевски небески лук. Тачка пролећне равнодневице, у знаку Овна, када се цела природа буди и украшава «небо светлошћу а земљу цвећем», означава *лепоту*, његова највиша и најјача тачка означава положај за време летњег солстицијума, када је оно у највећој моћи а дан је најдужи, и симбол је *снаге*. Тачка јесење равнодневице, у знаку Ваге, знак је *мудрости*, пошто је то сезона зрелости.

Роберт Браун у књизи *Звездана теологија и масонска астрономија*, даје упутства за посматрање Краљевског небеског лука, како је изгледао у доба градње

фебруара, када су исте звезде видљиве у поноћ. Тада ћемо, ако гледамо према југу, у близини врха лука видети сазвежђе Лава а његови крајеви ће почивати на Овну, у коме је у древности била тачка пролећне равнодневице, и Ваги, чинећи величанствени приказ.

Занимљиво је да према старим легендама Сунце сваке године убијају Септембар, Октобар и Новембар који га сукцесивно нападају док се креће према тачки зимског солстицијума или «јужним дверима Зодијака», како су га поетски називали стари Грци, пошто Сунце у тој тачци достиже свој најјужнији положај на небеској сфери. Од 21. септембра до 21. октобра, налазећи се у знаку Ваге, Сунчев сјај и топлота опадају, али му напад Септембра не наноси озбиљну штету. Напад Октобра је опаснији и Сунце је до 21. новембра у знаку отровне Шкорпије, тако да тога дана улази у знак Стрелца већ озбиљно рањено. Новембар га докрајчује фаталним оружјем Стрелца и оно је 21. децембра, за зимског солстицијума, лишено своје топлоте, снаге и светлости, пошто је дан најкраћи, окружено универзалним мртвилем вегетације и само

ASTRO-
MASONIC
EMBLEM—
SUN IN LEO

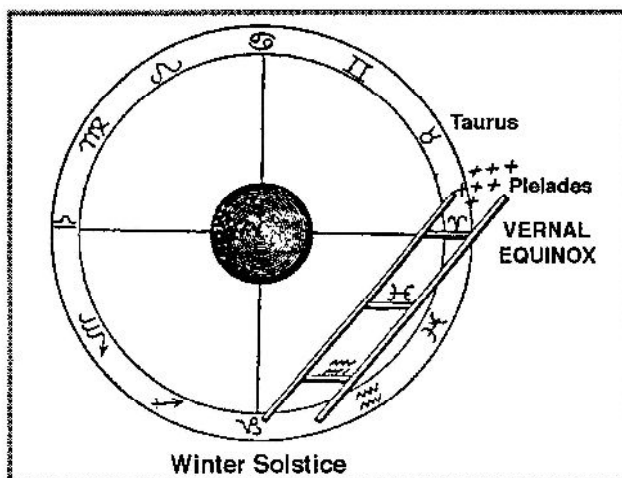
Слика 5, Астро-масонски симбол: Сунце у Лаву (Robert Brown: Stellar Theology and Masonic Astronomy, str. 92).

Соломоновог храма. Тада је сазвежђе Лава, најјаче животиње и симбола снаге било у близини тачке летњег солстицијума а данас то одговара звезданом небу око 1. августа. Међутим, пошто је Сунце у највишој тачки дању, посматрање треба да буде око 5.

мртво.

Уочимо да је напредовање Сунца од његове најниже тачке, зимског солстицијума, до највише - летњег, подељено на седам једнаких делова, седам знакова Зодијака, кроз које се уздиже до своје највеће снаге и

THE
ZODIACAL
LADDER

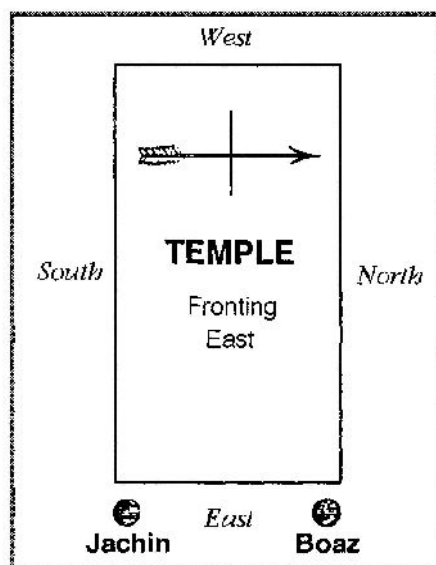
Слика 6, Зодијакалне лествице за уздицање Сунца од зимског солстицијума до пролећне равнодневице (Robert Brown: Stellar Theology and Masonic Astronomy, str. 114).

моћи, што се симболички приказује као лествице са седам пречки. Са друге стране, Сунце се од зимског солстицијума пење кроз три знака, Водолију, Рибе и Ован, до тачке пролећне равнодневице, седам звезда Плејада и сазвежђа Бика, до новог, пролећног рађања природе и новог живота, што је симболично представљено као успињање лествицама са три пречаге, три корака или три степена којима иницирани постаје мајстор краљевске уметности. Ове три пречаге симболизују, *Веру*, *Наду* и *Милосрђе*, пошто на почетку успињања Сунца ми немамо ништа осим

Веру у Божју доброту и непроменљивост закона природе, да ће Сунце опет «отворити златне двери пролећа». На другој пречки *Веру* поткрепљује и *Нада*, да би 21. марта, када Сунце пусти пролећне зраке и природа процвета, трећа пречага симболизовала божје *Милосрђе* које је човечанству подарило ново пролеће. Напоменимо да је у свим античким мистеријама иницијација била драма астрономске алегорије смрти и поновног рађања Сунца.

Нагласимо да су и два стуба на улазу у храм, Јакин и Боаз, према Роберту Брауну,

THE TRUE
POSITION OF
THE PILLARS
OF THE PORCH

Слика 7, Египатски храм са стубовима Јакином и Боазом (Robert Brown: Stellar Theology and Masonic Astronomy, str. 162).

у старом Египту такође имала улогу у посматрању годишњег сунчевог циклуса и омогућавали египатским свештеницима да без икаквих инструмената, пажљиво посматрајући само дужину и положај њихове сенке у току године, одреде трајање тропске године и време летњег и зимског солстицијума. Тако на пример Боаз, који представља Сунце и његову *Снагу* када је у пуном сјају и моћи, је на левој страни улаза односно у североисточном углу и на линији са Сунцем које код летњег солстицијума излази на североистоку и сенка му је управљена ка унутрашњости храма.

У том тренутку Сунце у подне има највиши положај у току године, па је она најкраћа и лако је одредити овај важни тренутак. Код зимског солстицијума сунце излази на југоисточној страни па је Јакинова сенка који је десно од улаза управљена ка унутрашњости.

О томе колико је за нас важан животодавни извор светлости и топлоте коме дугујемо своје постојање, лирско - поетски нас опомиње Смиљана Ђуровић својим стиховима:

(Брат М. Д., ложка Мудрост)

**Ви што радошћу не дочекујете свитање
него кошмарима обезбеђујете свој сан
вама кажем.**

Ово је планета Сунца

...

**Вас робове мрака, вас у пијанству срећне сатире
ослепеле тамом крви**

Опомињем

да тољагама заковитланим са Природом се не говори нити са Сунцем.

...

Ово је планета што постала је од звезде Сунца.

**Живимо само зато што нам је у венама
сунчева светлост**

Knez Mihailo kao vizija slobodnih zidara

Jedan od najznamenitijih srpskih vladara knez Mihailo rođen je u Kragujevcu 16.09.1823. Iako je samo rano detinjstvo proveo u Šarenom konaku u Kragujevcu, ipak je mesto rođenja svakog od nas, jedna od čovekovih odrednica kojoj se stalno vraćamo. Pa i knez Mihailo je svoju prvu Skupštinu na Preobraženje održao u Kragujevcu u porti Stare crkve.

Idealista i romantičar po prirodi, sa usvojenim liberalizmom prosvetljenog Zapada, Mihailo je bio oduševljen događanjima u Francuskoj gde je svuda klicalo „Sloboda, jednakost, bratstvo!“. Gajio je nadu da će taj talas doći do Srbije. Mihailo je bio pod snažnim uticajem oca Miloša, pa kaže: „Kaže mi babo, moj Mihailo da se održiš među ljudima, moraš da skineš tu jagnječju kožu. Kod nas u Srbiji ti je sve goli hajduk. Priznaje samo snagu, vlast i jakotu. Dok ih nemilosrdno gaziš, dotle te cene i poštuju. Ako ih gladiš, iza prve busije će te motkom“. Mihailo nije hteo da shvati očeve savete, jer mu se činilo da se život u Srbiji ne može više zasnivati na toj hajdučiji. „Možda naš čovek nije sazreo za slobodu, jer ne shvata plemenite i uzvišene ciljeve, ali nam ne presotaje ništa drugo

već da ga prosvetujemo, uzdižemo u kulturi i blagostanju. Snaga srpskog naroda koju poseduje, to nepomirljivo hajdučku u njemu, to će biti ono na čemu se može izgraditi nov, plemenit i veliki čovek. Snažna i moćna Srbija“, kaže mladi Mihailo.

Za godine progonstva stekao je nova iskustva. Čovek može da bude vladar, političar, pesnik, bilo šta u životu, ali ako nije rešio pitanje ukupne sreće, uvek će biti osakaćen, razmišljao je Mihailo. Baš zbog toga se u narednom periodu usredsredio na izvršenje jedinog velikog zadatka, a to je uzdizanje Srbije. To što su Karađorđe i Miloš započeli, morao je da ostvari do kraja. A da postigne cilj, žrtvovaće ne samo ličnu sreću nego i život.

Mihailu se činilo da vera može da okrene ne samo žive ljude i narod, već i bregove. Ne, nije vera bila u pitanju. On je čvrsto verovao da se ljudski rod u hodu ka slobodi ne može zaustaviti. Na stolu su mu stajali stihovi:

*Taj blaženi dan će doći!
Doći će Braćo, doći skoro,
Što nije bilo, to će biti
Sloboda i pravda moraju
I te kako, braćo moja pobediti,
Makar svi vrazi protivu njega stali!*

Podršku za borbu slobode protiv Turaka i Austrije dao mu je francuski princ Napoleon III lično: „Kneže, možete računati da ćete sa moje strane imati punu podršku“.Pravi vetar u leđa mladom knezu.

Posle očeve smrti preuzima mesto vladara i kreće ka svom cilju, na svoj način sa angažovanjem srpske inteligencije protkanu novom kulturom. Mihailo je namerno odredio saziv skupštine na Preobraženje. Održana je u Kragujevcu. Sve ono što je rekao prilikom preuzimanja prestola sada je ponovio: „bez dobro organizovanog zemljodjelstva, nijedan narod nije siguran u svom opstanku. Kod nas je do sada politika bila jedina zabava, bez razlike klase žiteljstva. O njoj se govorilo za plugom i tezgama, u kancelarijama i mehanama, na

ćepenk, na zboru... Ali se o privredi nije vodilo računa, o radu i organizaciji proizvodnje, od čega biće države zavisi. Nije li od Boga da tako bogatoj zemlji na tome tako nisko stojimo? Da hleb, vino, sirće, mast pa i samo voće uvozimo.“ Dodao je povišenim tonom:

„Mi treba svoju kuću, svoju zemlju radom, slogom i preduzumljivošću da pomognemo, ojačamo, pa kad bude bogata i kulturno unapređena i prosvjećena, onda će joj ugled u setu biti veliki“.

Ostvarenje sna. Mihailo je za nepunih šest godina, otkako je stupio na presto, toliko uzdigao moć i ugled Srbije da su Turci bili prisiljeni da se povuku iz zemlje. Pobjeda diplomatije, ne silom je stil Mihaila Obrenovića. U gostima kod sultana Abdul Azisa kaže: „Svetli sultane, u ime srpskog naroda i moje, došao sam da vam zahvalim na uakaznom poverenju, ustupanju i čuvanju gradova. Ja čvrsto verujem da će ovim vašim darom biti uklonjena sva razmimoilaženja između Srbije i Otomanskog carstva“.

Kako mu je rasla pozicija u svetu i narodu, jačala mu je opozicija u samoj zemlji, pa je tako i stradao u atentatu na Topčideru. Vest o pogibiji kneza Mihaila ožalostila je sve Južne Slovence. Tek kada ga više nije bilo pokazalo se koliko se vere i nade polagalo u njega. Iako je vladao kao apsolutista, istorijski gledano popularnost prema liku i delu kneza Mihaila je sve više rasla kako su decenije prolazile. Tako je to uvek sa liderima koji imaju jasan cilj koji žele da ostvare.

Sa jedne strane čeličan kao vođa, a sa druge strane emotivan i osećajan, ostaće upamćen i po tekstu pesme "Što se bore misli moje", a muzička podloga te pesme – "Srpska nacionalna pesma" Kornelija Stankovića, slušaće se tokom Radova nove lože na Orijentu Kragujevac.

U ime sve braće osnivača lože "Knez Mihailo" obećavam da ćemo na našem slobodno-zidarskom putu sa ponosom nositi ime ovog velikog srpskog vladara i vizionara.

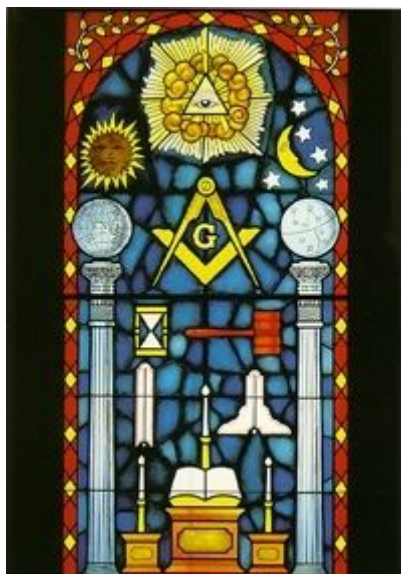
Brat B.U.
07.06.6013. Kragujevac

Veliki Arhitekta Svih Svetova

Pri svakom posvećivanju, svakom zaklinjanju, svakom ritualnom obraćanju u otvorenoj Slobodnozidarskoj loži obraćamo se Velikom Arhitekti ili Neimaru Svih Svetova. Na svakom našem radu kao Učenik, kao Pomoćnik i kao Majstor Kraljevske Umetnosti ja se, Braćo moja, pitam ko je, ili bolje rečeno šta je i šta predstavlja Veliki Arhitekta.

Masonske historičari, navodeći iz “Kojlove Masonske Enciklopedije”, tvrde da izraz Veliki Arhitekta Univerzuma potiče iz duge tradicije upotrebe ovog alegorijskog naziva za Božanstvo. Ova definicija koja je ušla u tradiciju masonskih obraćanja potiče iz Andersenovih Konstitucija iz 1723. god a koje je on verovatno preuzeo iz Kalvinističkih učenja i terminologije.

Da li je to Bog, neka druga religija? Da li masonska vera isključuje druga verovanja? Česta su pitanja koja nam postavljaju drugi, postavljamo ih jedni drugima a najčešće sami sebi.

Ovaj tekst je sačinjen od delova i citata masonskih dela, povezanih mojim razmišljanjima i nastaje je na mom putu samospoznaje uz želju da svako od nas pojedinačno samospozna sopstveno biće i da dobrog čoveka učini još boljim.

Ljudski rod je kroz istoriju uvek težio da objasni Božansko, da definiše, shvati, prihvati,

spozna. Mi, robovi sopstvenih ograničenih čula i umova, nikada nismo uspeli u tome već smo umesto toga stvorili razna ubeđenja, verovanja, religije.

Ipak, samospoznaja, sa ove istorijske distance, ukazuje da put kroz razne pokušaje objašnjavanja Božanskog oko nas i u nama samima ima smisla i vodi ka konačnom prosvetljenju. Sveobuhvatna i sveprisutna sila koja nas okružuje i prožima, a opet nevidljiva i neopipljiva...

U svojoj “Metafizici” Aristotel, daleko ispred shvatanja onog vremena, raspravlja o značenju “bića kao bića”, primarno ukazujući na “nepokretne pokretače”. Oni koji su uzrok svakog kretanja, a sami nisu pokrenuti. Nepokretni pokretač je samodovoljan i njegovo pokretanje nije uzrokovano potrebom da aktualizuje bilo kakav potencijal. Za srednjovekovnu sholastiku je posebno važan pojam *Primum Mobile* - prvi pokretač ili prvi nepokrenuti pokretač koji označava izvor svakog kretanja, savršeno biće. Bog je, prema Aristotelu, savršeno biće i stanju “stazisa”, van domašaja promena i nesavršenstava. Na taj način dolazimo do toga da se svaka manifestacija aktualizuje tako što je u njegovom delokrugu. Stvarnost postoji samo u Božanskom biću ili pod njegovim uticajem.

Abrahamistička učenja (Judaizam, Hrišćanstvo i Islam) sa druge strane, prepoznaju Boga kao biće koje je stvorilo svet i koje gospodari svojom kreacijom. Božanskom biću se sada pripisuju svojstva kao što su: svetost, pravda, suverenost, beskonačnost, beskrajnost, sveprisutnost, milosrdnost i besmrtnost. Takođe se veruje da je Bog izvan vremena i prostora.

Prema tome Bog je večan i nepromenljiv. Ništa iz domena njegove kreacije ne može ga menjati niti uticati na Njega.

Manifestacije ovih Božanskih svojstava se veoma razlikuju međusobno, a njihova pojedinačna važnost je predmet debata među zastupnicima različitih tradicija abrahamističkih učenja.

Koncept Boga kao Tvorca, Graditelja ili Arhitekta je često primenjivan u Hrišćanstvu. Ilustracije Boga kao Velikog Arhitekta mogu se pronaći u srednjevekovnim Biblijama a koristili su ih i razni propovedači i učitelji hrišćanske doktrine.

Sveti Toma Akvinski u svom delu Summa Theologicae piše da se Bog, kao prvi princip svih stvari može porediti prema svojoj kreaciji kao arhitekta prema svom dizajnu (ut artifex ad artificia - umetnik prema svojoj umetnosti). Komentatori ovog dela ipak, ističu da se Veliki Arhitekta Svih Svetova ne može poistovećivati sa hrišćanskim Bogom samo na osnovu jednostavne analogije i teološke prirode principa, već je neophodan i tzv. "skok u veru", prihvatanje vere i verovanje bez dokazivanja.

U prošlosti, a i u moderna vremena ovo je dovelo do različitih tvrdnji pa svaka tradicija razvija sopstvena učenja - religije - de facto propoveda svog Boga. Ove tvrdnje dakle onemogućavaju potpunu spoznaju, već samo približno shvatanje Boga.

Kristofer Hafner u svom delu "Majstor bez stida" daje sopstvenu interpretaciju koncepta "Veliki Arhitekta Svih Svetova, kao Vrhovnog Bića prema sopstvenom izboru:

"Zamislite, dakle mene kako u loži stojim, između Brata Muhameda i Brata Malvanija, glave pognute u molitvi. Ni jedan od njih ne veruje u Sveto Trojstvo. Brat Muhamed je musliman a Brat Malvani je Hindus.

Kako ja verujem da je Bog samo jedan, kao i oni, suočen sam sa tri izbora:

- *Oni se mole đavolu dok se ja molim Bogu*

- *Oni se ne mole nikome, jer njihovi Bogovi ne postoje.*

- *Oni se mole istom Bogu kao i ja, ali još u potpunosti ne razumeju u potpunosti Njegovu pravu prirodu.*

Bez oklevanja prihvatam treću mogućnost."

Ovakav monoteistički princip shvatanja Božanskog javlja se još, videli smo, u Helenističkom periodu a poreklo vodi od monističkog principa, koji podrazumeva jedinstvo svih bića i svega postojećeg, i henotističkog principa, vere u jedno Božanstvo uz priznavanje postojanja drugih.

Kako su, kroz mnoge religije i verovanja, ljudska bića, biljke i životinje, stene, planine i sve druge stvari označavane kao Božje tvorevine ili Božanskom intervencijom stvorene, ne ostaje nam ništa drugo nego da prihvatimo da je sve oko nas Božansko i od Boga. Da priznamo postojanje Boga - Stvorioća - Velikog Arhitektu - Velikog Neimara Svih Svetova i u nama samima.

Slobodno Zidarstvo, prema tome, ne propoveda religiju posebnog Boga ili Božanstva već univerzalni stvaralčki princip i bratsku ljubav među svim ljudima. Mi spoznajemo Boga samo kroz različite nivoe apstrakcije i manifestacije njegovog delovanja, kao snažno natprirodno biće, božanstvo ezoterijskih, mističnih i filozofskih principa, kao Vrhunsko, Summum Bonum, Beskonačno, Transcendentno, kao osnovnu svrhu i suštinu postojanja, substrat koji je izvan našeg poimanja.

Shvatimo da smo ovde privremeno, samo trenutak u beskonačnom poretku stvari. Mi smo ono što jesmo, i tu smo onoliko dugo koliko možemo da nosimo ono što nam je dato. Ipak, umemo li da razlikujemo dobro od zla, možemo se nadati da ćemo pronaći pravi put ka svetlu i da ćemo njime lakši putovati. Iako slabi da nosimo iskru tvorca naša dužnost je da zarad onih koji dolaze za nama podnosimo teret i da pod svim okolnostima delujemo pravedno.

Iskreni i na pravom putu, sigurno ćemo se sresti.

P.L."Nemanja"

Br. Z.P.

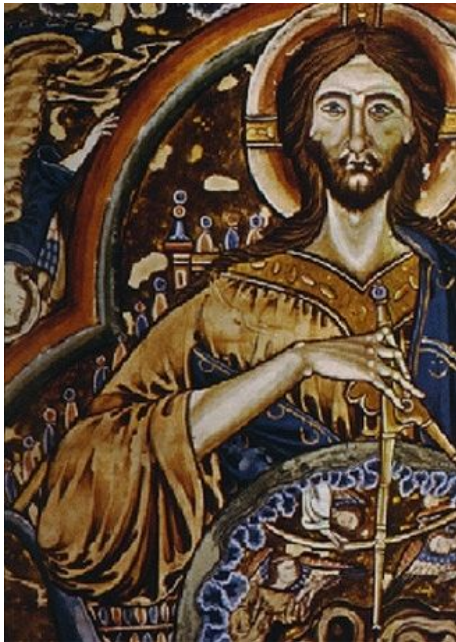
28.11.2012. na Orijentu Niš

The Great Architect Of The Universe

In every dedication, every oath, every ritual speech and every forming of the Masonic Lodge we are addressing to the Great Architect Of Universe. At each of our works that I have participated as Entered Apprentice, Fellow Craft or as a Master Mason of the Royal Art... I, my brethren, I wonder who he is, or rather, what it is this Great Architect?

Masonic historians, quoting from "Coil's Masonic Encyclopedia", claim that the term Great Architect of the Universe comes from a long tradition of using an allegorical name for the Deity. This definition, that entered Masonic tradition in speech, comes from Andersen's Constitutions from 1723 and it has probably been taken from the Calvinist teachings and terminology. Was it God, some other religion? Does Masonic faith exclude other beliefs? These are the questions that we are asked by others, ask each other and mostly ourselves.

This text is made-up of parts and Masonic quotes, connected by my thoughts and occurings on my journey of self-realization and I hope that everyone one of us will reach to their own self-realization, and that a good man can be made even better.

Throughout history Mankind has always tended to explain the Divine, to define, to understand, to accept, to perceive. We, enslaved

by our own limited senses and minds, we never succeeded in that quest, yet we already created various convictions, beliefs, religion. This self-realization from this historical distance indicates that the path through the various attempts to explain this Divine, around us and within ourselves, makes sense and leads to eventual enlightenment. Omnipresent and omnipotent yet invisible and untouchable force that surrounds us and passes through all of us...

Aristotle, In his "Metaphysics" discuss the importance of "being as being" primarily referring to "Unmoved Mover", those who are the cause of every movement, and they were not moved by any. Unmoved Mover is self-sufficient and is not caused by the need to actualize any potential. For Medieval scholasticism it is particularly important the concept of Primum Mobile - First Unmoved mover or The First mover, which means the source of all movement, a perfect being. God is, according to Aristotle, a perfect being and in the state of "stasis", beyond the reach of change and imperfections. In this way we come to be actualized by events in his pureview. Reality exists only within the Divine Being, or under the influence of it.

Abrahamic teachings (Judaism, Christianity and Islam), on the other hand, recognize God as a being who created the world and is the master of the creation. Divine being is now being attributed with the properties such as holiness, justice, sovereignty, infinity, omnipresence, compassion and immortality. It is also believed that God is outside of both time and space. Therefore God is eternal and unchanging. None of his creations can not change or influence it. Divine Manifestations of these properties are very different one from another, and their particular importance is the subject of debate among representatives of different traditions of abrahamic teachings.

Understanding of God as creator, developer or architect is often contributed to Christianity. Illustrations of God as the Great Architect can be found in the medieval Bibles

and are used by various teachings and preached Christian doctrine. St. Thomas Aquinas in his work *Summa Theologicae* writes that God as the first principle of all things is comparable to its creation as an architect to its design (*ut artifex ad artificiata* - an artist to his art). Commentators of this section, however, point out that the Great Architect of All Worlds can not be equated with the Christian God on the basis of simple analogies and theological principles, but requires "the leap in faith", the acceptance of faith and belief without proof.

In the past, as well as in modern times this has led to various claims and to that, that every tradition developed their own learning - religion - in fact preaching their own God. These claims thus prevent the full, and allows only partial and limited understanding of God. Hafner Christopher in his book "Master unashamed" gives his own interpretation of the concept of The Great Architect Of The Universe, as the Supreme Being of ones choice:

"So imagine me standing in the lodge, between Brother Mohammed and Brother Malwani, head bowed in a prayer. Neither one of them does not believe in the Holy Trinity. Brother Mohammed is a Muslim, Brother Malwani is Hindu. I believe that there is only one God, and they have to so. Therefore I am faced with three choices:

- *they pray to the devil while I pray to God.*

- *they do not pray to anyone, as their gods do not exist.*

- *they pray to the same God as I do, but still do not understand fully its true nature.*

Without hesitation I would accept third option."

Such monotheistic principle of Divine was known in the early Hellenistic period and originates from the monistic principle, which means the unity of all beings and all things, and henotistic principle, a belief in specific deities with recognition of the existence of others.

In many religions and beliefs, human beings, plants and animals, rocks, mountains, and all the other things that are God's creation or created by God's intervention, are labeled divine. Therefore it remains to us to accept that

everything around us is Divine and from God - to acknowledge the existence of God - Creator - Grand Architect - Great Architect of the Universe within ourselves.

Therefore, Freemasonry, does not preach religion of any specific God or Deity or to separate us from it, but rather teaches us, among others, universal principle of creation and brotherly love among all people. We may know God only through the different levels of abstraction and manifestations of its operations, as a powerful, supernatural being, deity of esoteric, mystical and philosophical principles, as well as Supreme, the Summum Bonum, infinite, transcendent, as the main purpose and the essence of existence, a substrate that is beyond our comprehension.

Let us realize that we are here temporarily, just a moment in the infinite scheme of things. We are what we are, and we are here for as long as we can carry what we have been given. Although weak to carry the spark of creation it is our duty to bear the burden and under all circumstances, act justly. However, if we know how to distinguish the good from the bad, we can hope to find the right path toward the light and that we will carry less on our journey.

Honest and on the right path, we shall surely meet.

HL "Nemanja" Br.Z.P.

28.11.6012. in the Orient of Nis

The Dead Sea and “The Widow’s Bag”

Many of you might have heard about the Dead Sea. I lived some thirty minutes west of the Dead Sea, in Jerusalem. The Dead Sea is the Earth’s lowest elevation on land, being 423 meters below Sea level. This is the reason why when we (the Jerusalemites) go to the Dead Sea, we say, “I’m descending to the Dead Sea”.

The Dead Sea, also, is not a Sea at all. It is in fact a lake which is mainly fed by the Jordan River. Since it is the lowest point on land and so much under sea level, it has no outlet. It doesn’t give its waters out. This, among other reasons, caused the waters of the Dead Sea to be very salty, that is doesn’t support any life! With almost 34% salinity, it is one of the world’s saltiest lakes. The heat in the Dead Sea is very strong and the temperatures are high all round the year, which causes a great evaporation of the waters. The evaporation level is so high, that the Dead Sea loses 30 centimeters of its depth every year. In this rate, if water will not be pumped into the Dead Sea it will Die and disappear in few decades. So, the Dead Sea is the lowest point on land, the saltiest and it takes in water and doesn’t give out any. The Dead Sea is dying.

A Freemason must think about the Dead Sea, which is thirty minutes from King Solomon’s City. The Base of Freemasonry is modeled after the Dead Sea Warning; life is not just about getting. It’s about giving. A Freemason may be fortunate, wealthy, in money or in knowledge, respected or loved. But if a Freemason desires only to take, or comes into Freemasonry with delusions of receiving wealth and power and respect, without the will to give or to compromise, this Freemason will end up like the Dead Sea. Wealth, love and respect will evaporate just like the waters of the Dead Sea.

A Freemason who only takes in and does not give out, will lead to his self-destruction, and the destruction of the Temple over its Pillars. Freemasonry is like an Ocean, but it is not made of drops combined. Rather, each Freemason is a Sea by itself. A Freemason lives like a Sea and if

this Sea doesn’t have any outlets, it will end up salty and low and dead, like the Dead Sea.

If you reach to your lowest point in life, below any point you could have imagined, if you have an outlet and keep this outlet functioning, be sure that you will flood your neighbor, and he will flood you with his wealth and happiness. A Freemason’s most common outlet is at the closing of the work in the Temple, when “the Widow’s Bag” is circulated and it takes in the donation. The Worshipful Master acts here as “the Widow’s Bag” outlet, as he gives away its content to the Freemason in need. So don’t look at “the Widow’s Bag” as a routine thing, but give generously, because one day, you might flood the dry lands of your neighbor!

Sincerely & Fraternaly,
V.W. Brother H. K.

The Secret of the DEATH of Hiram Abiff - Third Degree of Freemasonry

The road in Masonry is simple, as it is represented by three stations or degrees.

A candidate is first initiated into Freemasonry and becomes an Entered Apprentice. He is under training and young. Surely, he has difficulty in understanding what is going around him.

The second station, which is also called the "midway", is the Fellow-craft. It is when the Entered Apprentice is leaving his stage of youth and "Passing" into maturity. Maturity always comes with the desire to learn and discover areas that might have been under the young Entered Apprentice's mind's detection.

At the Fellow-craft degree, first a mason is a fellow of other brothers, meaning he is within the brotherhood and, second he has reached a worthy place in this brotherhood.

The third and last station is also the height of Masonry. It is also referred to as the sublime degree of a "Master Mason".

A Fellow craft is "Raised" to become a Master Mason. This raising symbolizing the resurrection from the Dead.

So, why masonry needs to recruit death?

Indeed, this has given place for arguments from some people that, masons are copying the Bible or other ancient cultures and traditions. That Masonic path is a promise to eternal life. That masons practice supernatural powers. Or simply that it is just a play and that the ritual makes it only more interesting.

No doubt that death levels all men.

It is my believe that the rituals of Freemasonry, as ancient as they are, present an understanding of human nature and that they are meant to teach something or to convey a point.

As said above, reaching the degree of a Master Mason, is the highest achievement of a man. So why is his reward with death?

In the Masonic story of Hiram Abiff, three men (fellow-crafts) slain (murder) Hiram Abiff as they unsuccessfully try to get the secrets of a Master Mason. They considered this action justified to get to their goal: the secrets of the Master Mason. Their set of values allowed them to kill in order to get to their goal, happiness and joy.

On the other hand, Hiram Abiff had his own set of values: to protect the secrets of the Master Mason, as he swore when he received them. He defended his values bravely to his death. It is important to take note of the two different sets of values presented in the story.

The first is of the Master Mason Hiram Abiff, one of the main builders of Solomon's Temple, which is of spiritual importance. It would be correct to assume that Hiram Abiff observed a spiritual life and full understanding of spirituality, because he was designing and building the Temple that many people will turn to to fulfill their spiritual need. A mason cannot build a perfect hospital, if he doesn't have any idea of the needs of the sick! Hiram Abiff's spiritual life made his worldly life different because his joy was in holding firmly to his sets of values bravely even if it resulted in his death. Surely, Hiram Abiff had the choice to reveal the

secrets and escape from his death. Under the circumstance, no one would have blamed him, but for sure, by doing so, he might have lived a miserable and an unhappy life.

The second set of values is of the Fellow-crafts'. Achieving their worldly goals makes them happy, joyful and satisfied. Their worldly values allowed them to kill in order to achieve their goals.

Hiram Abiff regards 'man' as the purpose, but not the worldly goals. For his killers, 'man' has no purpose but achieving goals. The goals are the purpose! One simply exploits and uses other men or own-self just to achieve worldly goals. In other words, Hiram Abiff's set of values regard "man" to be more important than life's goals.

The Death of the Master Mason Hiram Abiff, is there not to dramatize or to copy sources, or to plant fear in the heart of people. Rather, Death is there to remind us of it. Death is there to remind us of our oath, obligation and the end of everyone's way.

The Volume of the Sacred Law mentions death many times, in different contexts. I shall not enter into that. But, dear reader, how many times have you spoken with your children or parents or loved ones about death? Wouldn't we prefer to talk about life without the death ingredient?

Freemasonry concludes that we must acknowledge life as it is, that it has an end - death. We cannot live for ever (at least not for now)!

The secret of Hiram Abiff's death lies in that it hopes to make you see 'man' as a purpose. It hopes to make you understand that goals are not the purpose. Freemasonry has no goals other than 'man'! Being among men and interacting with men! By having towards men respect, kindness, mercy and love, freemasonry holds that thus we shall grow spiritually happy and our love to fellow man shall grow strong.

All those who come to freemasonry to fulfill and to achieve goals shall be unhappy among men!

Sincerely & Fraternaly,
V.W. Brother H. K.